

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot de goedkeuring van het synthetische lastprofiel elektriciteit voor exclusief nachttellers en synthetische productieprofielen voor PV-installaties voor het jaar 2023

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijk kader	3
I.3.	Voorwerp.....	3
II.	Analyse en beoordeling.....	5
II.1.	Bespreking.....	5
II.2.	Conclusie	8
	Beschikbaar gedeelte	9

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Op 1 oktober 2022 legde Synergrid het synthetisch lastprofiel voor exclusief-nachttellers en de synthetische productieprofielen voor PV-installaties voor 2023 ter goedkeuring voor aan de VREG.

Op 25 november 2022 informeerde Synergrid de VREG dat er vastgesteld werd dat de gegevens over zonsopgang en zonsondergang, gepubliceerd door de Koninklijke Sterrenwacht van België, en gebruikt voor het opstellen van het synthetisch lastprofiel voor exclusief-nachttellers, niet correct waren voor bepaalde dagen (meer bepaald voor 14/03/2023 en 11/10/2023). Dit werd rechtgezet door een nieuw synthetisch lastprofiel voor exclusief-nachttellers in te dienen, op basis van nieuwe gegevens aangeleverd door het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) van België.

Op 5 december 2022 diende Synergrid ten slotte een update in van het SPP profiel voor IVEKA, ter rechtzetting van een fout bij de data-extractie.

I.2. Wettelijk kader

De artikelen 4.2.1, §2, 4° en 6° van het **Energiedecreet**¹ bepalen onder meer dat het **Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit** (TRDE)² regels bevat die zijn opgelegd aan de leveranciers en netbeheerders bij de allocatie, evenals de informatieverplichtingen of voorafgaande goedkeuring of vaststelling door de VREG van de operationele regels, algemene voorwaarden, typeovereenkomsten, formulieren en procedures die gebruikt worden door de netbeheerder ten aanzien van leveranciers en aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren en afnemers.

Artikel 4.3.22 van het TRDE bepaalt dat de synthetische lastprofielen en productieprofielen worden goedgekeurd door de VREG en gepubliceerd voor het volgende kalenderjaar. Uiterlijk op 30 november van elk jaar moeten de elektriciteitsdistributienetbeheerders, na overleg met de toegangshouders, nieuwe synthetische gebruiksprofielen voor het komende kalenderjaar voorstellen aan de VREG. De VREG publiceert de goedgekeurde synthetische gebruiksprofielen op zijn website met vermelding van de datum waarop ze van kracht worden.

I.3. Voorwerp

Synergrid heeft, na goedkeuring door de distributienetbeheerders en leveranciers, de berekende profielen die gebruikt zullen worden in het allocatiemodel volgens MIG-6, ter goedkeuring ingediend bij de VREG. Dit allocatiemodel maakt gebruik van gemeten lastprofielen (reële lastprofielen, of RLP), in combinatie met een berekend lastprofiel voor exclusief-nachtklanten (synthetisch lastprofiel exclusief-nachttellers of SLP-EN). Daarnaast zijn er ook berekende productieprofielen die een inschatting maken van de lokale productie door fotovoltaïsche (PV) zonnepanelen (synthetische productieprofielen, of SPP).

¹ Decreet van 8 mei 2009 "houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid", BS 7 juli 2009.

² Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 25 juni 2021, goedgekeurd bij beslissing van de VREG met referentie BESL-2021-34 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 19 juli 2021, te raadplegen via: https://www.vreg.be/sites/default/files/document/trde_2021.pdf.

In het allocatiemodel worden de synthetische profielen gebruikt als een aanvulling op de reële meetgegevens.

De **synthetische productieprofielen** dienen om de lokale productie van PV-installaties per kwartier te schatten op basis van het geïnstalleerde vermogen. De synthetische productieprofielen worden eveneens gebruikt om in geval van digitale-meter-klanten in meetregime 1 de jaargemeten injectie te kunnen verdelen over de maand- en kwartierwaarden. Deze lokale productie wordt in de allocatie opgeteld bij de gemeten in- en uitvoer tussen het beschouwde netbeheersgebied en de omliggende distributienetbeheerders en de bovenliggende transmissienetbeheerder(s) om zo samen de totale *infeed* in het beschouwde distributienetgebied te bepalen. De kwartierwaarden voor productie worden in het kader van de maandelijkse allocatieberekening vervolgens toegewezen aan de op deze punten aangeduide toegangshouders en hun evenwichtsverantwoordelijken.

Het **synthetische lastprofiel voor exclusief-nachttellers** dient om de geschatte volumes op deze meters te verdelen in maand- en kwartierwaarden. Deze kwartierwaarden worden in de maandelijkse allocatieberekening toegewezen aan de op deze punten aangeduide toegangshouders en hun evenwichtsverantwoordelijken.

II. Analyse en beoordeling

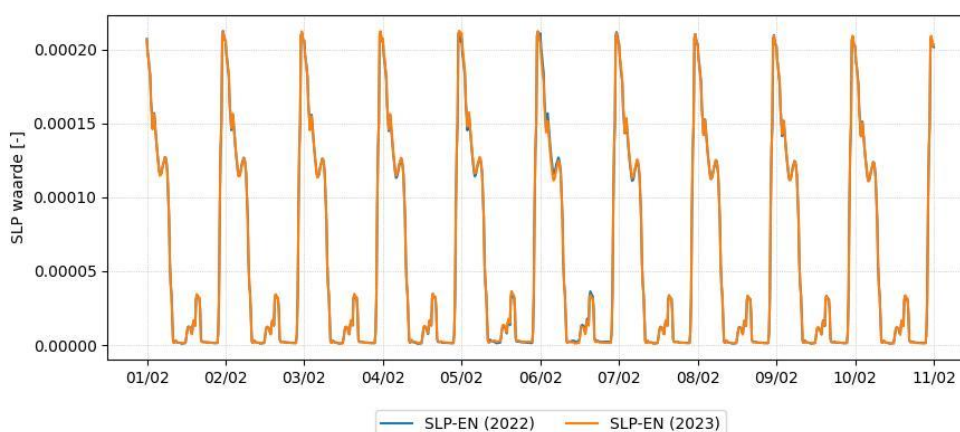
II.1. Bespreking

Synthetisch lastprofiel elektriciteit met exclusief-nachttarief

Het synthetisch lastprofiel voor exclusief-nachttellers (hierna afgekort: SLP-EN) wordt gebaseerd op data uit een bevroren historische database van 86 meetpanelen over een periode van vijf jaar (juli 2011 – juni 2016). Deze data worden gebruikt om een aantal modelparameters te schatten van een regressiemodel. Dit regressiemodel geeft het verband weer tussen het resulterende verbruik, en de voornaamste variabelen die een invloed hebben op dit verbruik. Een deel van die variabelen heeft te maken met de kalender (zonsopgang en -ondergang, week- en weekenddagen, feest- en bruggedagen, schoolvakanties en specifieke verlofdagen); de overige variabelen hebben betrekking op de invloed van het klimaat (temperatuur, windsnelheid, bewolking). De klimatologische modelparameters (*i.e.*, de coëfficiënten van het regressiemodel) worden berekend over een periode van 20 jaar, en worden periodiek, om de vijf jaar, bijgewerkt. De klimaateffecten worden bijkomend jaarlijks gemonitord en aangepast indien er een belangrijke afwijking wordt vastgesteld. De huidige klimatologische modelparameters werden vorig jaar herberekend; gezien er geen belangrijke verandering werd vastgesteld, werden de klimaatcoëfficiënten van 1999-2018 dit jaar behouden.

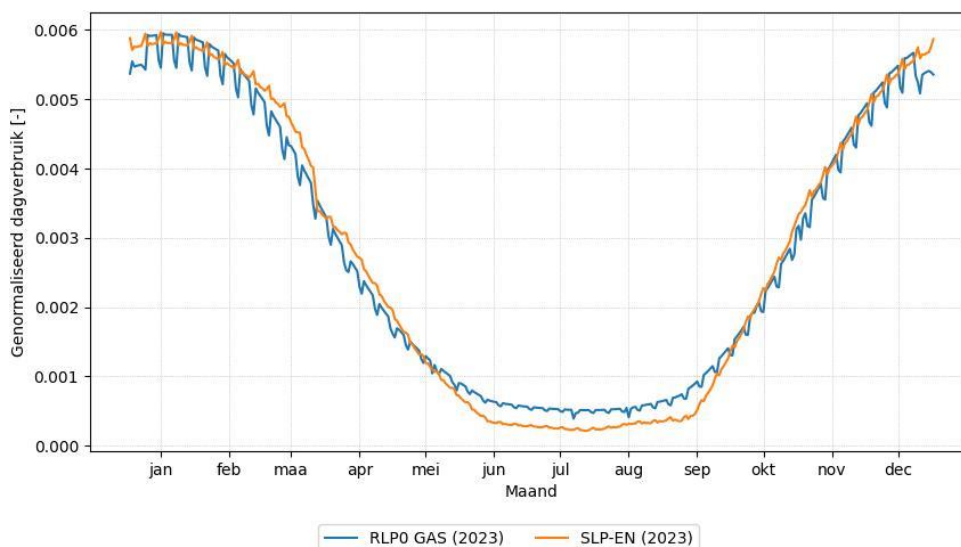
Figuur 1 geeft de ter goedkeuring voorliggende SLP-EN weer voor het jaar 2023, alsook de goedgekeurde SLP-EN van vorig jaar (2022), voor enkele (arbitrair gekozen) winterdagen in februari. Het SLP-EN profiel heeft een zeer specifiek verloop. Afhankelijk van het zendprogramma zullen de exclusief-nachtcircuits kort voor middernacht aanschakelen en hun piek bereiken. Deze piek vlt daarna af, waarna er twee kleinere pieken optreden. De twee kleinere pieken worden veroorzaakt door de wijze waarop de nachtopwarming gebeurt. Er zijn namelijk steeds meer installaties die zelf bepalen wanneer ze inschakelen in het beschikbare tijdsvenster voor exclusief-nacht. Deze installaties blijven uit de avondpiek, en zorgen dat ze opgeladen zijn vooraleer het exclusief-nacht circuit niet meer actief is. Merk op dat voor woningen met vloerverwarming de exclusief-nachtcircuits ook 's middags worden aangeschakeld.

Uit Figuur 1 blijkt dat het synthetisch lastprofiel van 2023 weinig verschilt van het synthetisch lastprofiel van 2022 voor de beschouwde periode. Deze observatie geldt ook voor het volledige jaarprofiel. De zichtbare verschillen kunnen worden verklaard door de schatting van de klimatologische gegevens, en de verschillen in kalendergegevens.

Figuur 1: SLP-EN profielen voor het jaar 2022 en 2023.

Aangezien het exclusief-nachttarief voornamelijk gebruikt wordt voor verwarming, verwachten we de sterkste overeenkomst met het reëel lastprofiel voor gasverbruik (het zgn. profiel RLPO gas). In Figuur 2 worden de SLP-EN (2023) en RLPO gas, gesommeerd per dag en genormaliseerd, naast elkaar getekend.

Figuur 2: Genormaliseerd dagverbruik voor het SLP-EN profiel en het RLPO profiel voor gas voor 2023.

Uit Figuur 2 blijkt dat beide profielen grotendeels dezelfde trend volgen, met een piek in het dagelijks verbruik tijdens de wintermaanden en een relatief beperkt verbruik in de zomer. Toch zijn er ook een aantal opvallende verschillen. Zo is het verschil tussen week- en weekenddagen duidelijk zichtbaar in de RLPO voor gas, terwijl dit effect voor het SLP-EN profiel kleiner is. Bovendien stijgt het verbruik in het weekend bij het SLP-EN profiel, terwijl het verbruik bij het RLPO profiel voor gas daalt in het weekend. De oorzaak van deze verschillen ligt in het feit dat de RLPO voor gas representatief is voor alle verbruikers waarvan men het exact verbruiksprofiel kent (AMR gemeten punten); hierin zitten zowel residentiële als niet-residentiële gebruikers vervat. Het SLP-EN profiel is daarentegen enkel representatief voor residentiële exclusief-nachtgebruikers. Dit verschil in samenstelling is een verklaring voor het verschillend verloop van beide profielen.

Synthetische productieprofielen voor PV-installaties

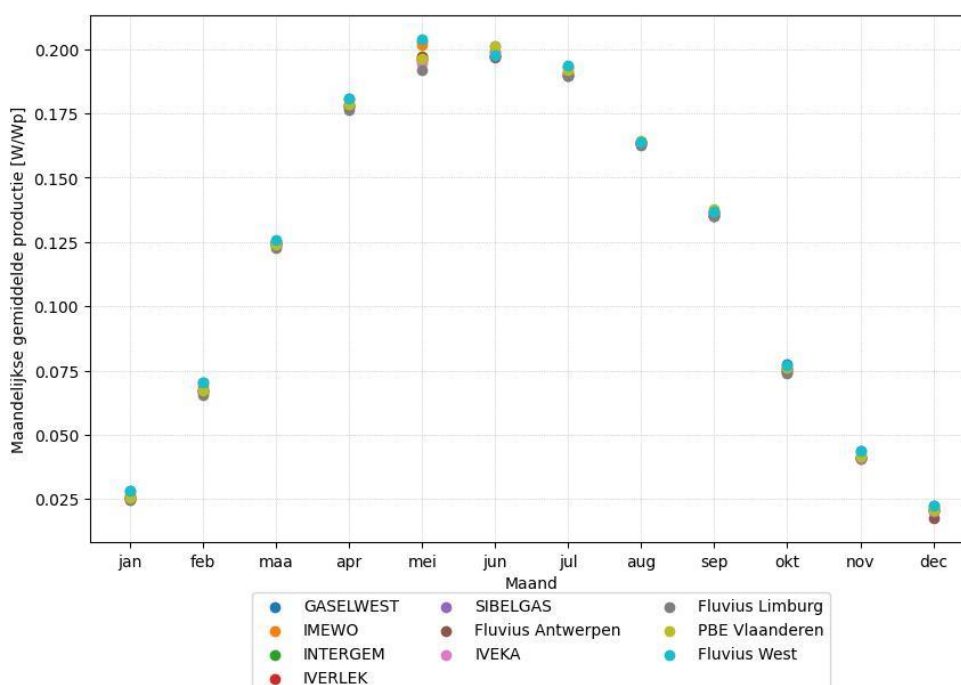
De synthetische productieprofielen (SPP) voor PV-installaties geven per distributienetbeheerder de verwachte productie van PV-panelen per geïnstalleerd vermogen (kW_p, of nog, kW_{piek}). Deze profielen worden gebaseerd op de meetgegevens per kwartier van de voorgaande vier jaren (tweede semester 2018 tot en met eerste semester 2022) van een steekproef. In 2021 bestond deze steekproef uit meer dan 70.000 installaties, verspreid over het hele Belgische grondgebied.

De meetgegevens van deze installaties worden per gemeente samengeteld. In iedere gemeente worden ze vermenigvuldigd met een factor, die de verhouding weergeeft tussen de totale geïnstalleerde capaciteit van alle productie-installaties in die gemeente, en de geïnstalleerde capaciteit van de gemeten installaties die deel uitmaken van de steekproef binnen die gemeente. Het product van deze vermenigvuldiging vormt de geëxtrapoleerde productie voor die gemeente. Vervolgens wordt de geëxtrapoleerde productie voor alle gemeentes in het grondgebied van elke distributienetbeheerder samengeteld. Deze totale geëxtrapoleerde productie wordt daarna gedeeld door de som van de geïnstalleerde productiecapaciteit voor de betrokken distributienetbeheerder.

Het resulterende profiel is de SPP voor de betrokken distributienetbeheerder, uitgedrukt in kW/kWp. Het ex-ante profiel voor het eerstvolgende jaar wordt bepaald als het gemiddelde van de historische ex-post profielen.

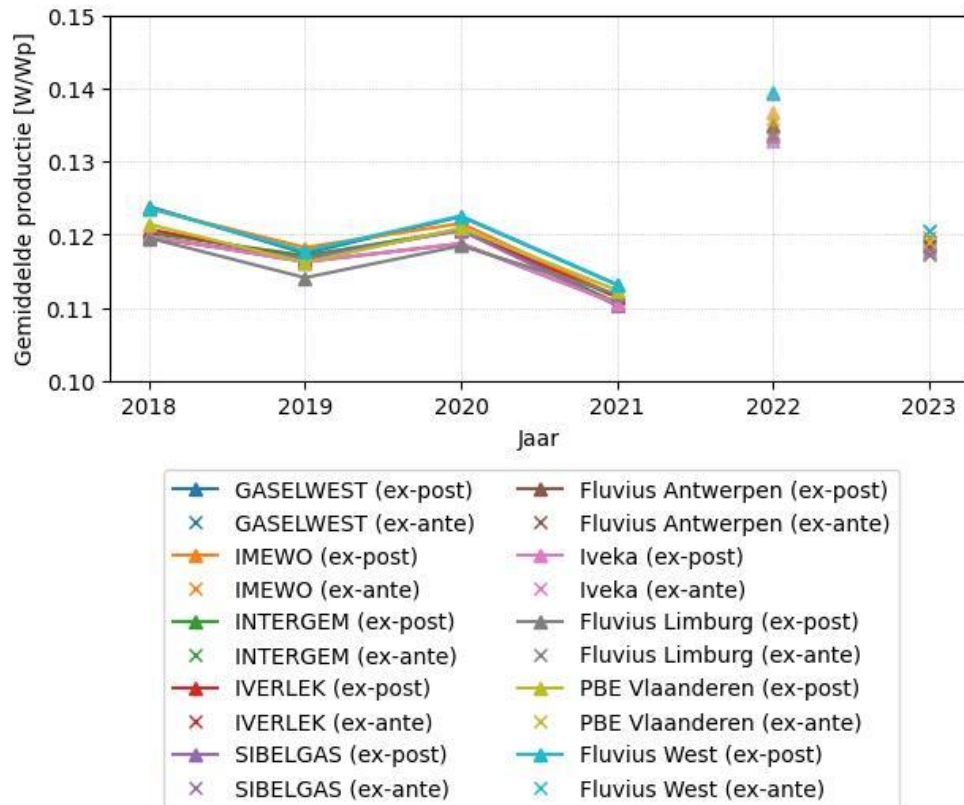
Deze profielen houden rekening met de beperkte geografische verschillen tussen de verschillende distributienetbeheerders.

De vergelijking van de gemiddelde productie per maand voor alle distributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest (zie Figuur 3) toont dat alle profielen een gelijkaardige trend volgen. Deze trend voldoet aan de verwachtingen, met de hoogste gemiddelde opbrengst tussen mei en juli, en een duidelijke terugval tijdens de wintermaanden. Een analyse van de basisstatistieken van deze profielen toont aan dat er geen wezenlijk statistisch verschil is tussen de profielen. De hoogste productie (met een gemiddelde capaciteitsfactor van 0,1206) vindt plaats in het distributienet van distributienetbeheerder Fluvius West. De laagste productie (met een gemiddelde capaciteitsfactor van 0,1173) vindt plaats in het distributienet van distributienetbeheerder Fluvius Limburg.

Figuur 3: Maandelijks gemiddelde productie uit de synthetische productieprofielen per distributienetbeheerder voor 2023.

Figuur 4 geeft de evolutie van de gemiddelde jaarlijkse PV-productie weer zoals vervat in de SPP's voor alle distributienetbeheerders. De gemiddelde productie voor het jaar 2022 is nog niet exact gekend aangezien het ex-post profiel nog niet volledig is (op de figuur wordt het gemiddelde getoond tot en met 30/06/2022). Uit deze figuur blijkt dat de SPP's consistent zijn doorheen de tijd, en dat de verschillen tussen de verschillende distributienetbeheerders relatief beperkt zijn.

Figuur 4: Gemiddelde jaarlijkse productie uit de synthetische productieprofielen (zowel ex-post als ex-ante) voor alle distributienetbeheerders voor 2018-2023.

II.2. Conclusie

Uit de analyse van de VREG is gebleken dat de SLP-EX en de SPP's voor PV-installaties voldoen aan de verwachtingen voor deze profielen. Bijgevolg kunnen deze profielen voor 2023 goedgekeurd worden door de VREG.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. Het synthetisch lastprofiel voor exclusief-nachttellers (SLP-EN) goed te keuren.

Artikel 2. De synthetische productieprofielen (SPP) voor PV-installaties goed te keuren.

Artikel 3. Te verklaren dat deze beslissing in werking treedt op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Pieterjan Renier
Algemeen directeur